

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHKAMASINING QARORI

20 20 yil « 3 » март

№ 117

Toshkent sh.

Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университети фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбек тилининг давлат тили сифатидаги нуфузи ва мавқеини тубдан ошириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2019 йил 21 октябрдаги ПФ-5850-сон Фармонида белгиланган вазифаларнинг самарали ижросини таъминлаш, шунингдек, Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университетининг мамлакатимиз ижтимоий-сиёсий, иқтисодий ҳётида ўзбек тилининг ўрнини кучайтириш ва халқаро миқёсдаги обрў-эътиборини мустаҳкамлаш борасидаги фаолиятини янада такомиллаштириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қиласди:

1. Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университети (кейинги ўринларда – Университет) олий таълим муассасаларида ўзбек тили ва адабиётини ўқитиш методикасини такомиллаштириш, ўзбек тили ва адабиёти ўқитувчиларининг малакасини ошириш, илмий тадқиқотлар олиб бориш, давлат тилида иш юритиш асосларини ўқитиш ва малака ошириш ҳамда атамашунослик бўйича таянч олий таълим муассасаси этиб белгилансин.

2. Вазирлик ва идоралар, маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари ва хўжалик бирлашмалари ходимлари ҳамда республикада доимий истиқомат қилаётган бошқа тилларда сўзлашувчи аҳоли, шу жумладан хорижий фуқаролар учун Университет хузурида юридик шахс мақомига ҳамда Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлардаги давлат университетлари ҳамда педагогика институтлари хузурида худудий бўлинмаларига эга бўлган Давлат тилида иш юритиш асосларини ўқитиш ва малака ошириш маркази (кейинги ўринларда – Марказ) ташкил этилсин.

3. Қуйидагилар Марказнинг асосий вазифалари этиб белгилансин:

ўзбек адабий тили меъёрлари ва давлат тилида иш юритиш бўйича доимий фаолият кўрсатадиган ўкув ва малака ошириш курсларини ташкил этиш;

давлат хизматчиларининг ўзбек адабий тили меъёрлари, лотин ёзувига асосланган ўзбек алифбоси ва имлоси, давлат тилида иш юритиш асослари, расмий ҳужжатлар ва уларни ёзиш бўйича назарий ҳамда амалий билимлари, қўникма ва маҳоратини узлуксиз ошириб бориш механизmlарини жорий этиш;

аҳолининг ёзма ва оғзаки саводхонлигини ошириш, ўзбек адабий тили меъёрлари, ўзбек тилининг тузилиши бўйича амалий билимлари, қўникма ва маҳоратини тизимли асосда ошириб бориш бўйича таъсирчан чоралар кўриш;

давлат хизматчилари ва аҳолининг нутқ маданияти ҳамда нотиқлик маҳоратини ошириш;

соҳалар кесимида давлат тилида иш юритиш бўйича оммабоп қўлланмалар яратиш;

ўкув жараёнига замонавий педагогик ва ахборот-коммуникация технологияларини кенг жорий этиш;

соҳага оид ўкув ва малака ошириш курсларининг, шу жумладан масофавий ўқитишининг ўкув режалари ва дастурларини тизимли равища тақомиллаштириб бориш.

4. Куйидагилар:

Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университети ҳузуридаги Давлат тилида иш юритиш асосларини ўқитиши ва малака ошириш марказининг ходимлари умумий чекланган сони 53 нафардан иборат бўлган тузилмаси 1-иловага мувофиқ;

Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университети ҳузуридаги Давлат тилида иш юритиш асосларини ўқитиши ва малака ошириш марказининг ҳудудий бўлинмаларининг намунавий тузилмаси 2-иловага мувофиқ;

Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университети ҳузуридаги Давлат тилида иш юритиш асосларини ўқитиши ва малака ошириш маркази ҳудудий бўлинмалари ташкил этиладиган олий таълим муассасалари рўйхати 3-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

5. Белгилансинки:

Марказ ва унинг ҳудудий бўлинмалари ходимлари меҳнатига ҳақ тўлашда олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий марказлари учун татбиқ этиладиган меҳнатга ҳақ тўлаш миқдорлари ва шартлари қўлланилади;

Марказ ва унинг ҳудудий бўлинмаларида ўкув режадаги фанларни ўқитиши учун профессор-ўқитувчилар ҳамда мутахассислар штат ва соатбай асосида жалб этилади;

малака ошириш курсларига машғулотлар ўтказиш учун соатбай иш ҳақи тўлаш шартлари билан жалб этиладиган шахсларга соатбай иш ҳақининг миқдори белгилангандан миқдорлардан 25 фойзга кўпайтирилади;

Марказ ва унинг худудий бўлинмаларида вазирлик ва идоралар, маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари ва хўжалик бирлашмалари ходимлари (кейинги ўринларда – тингловчилар) пулли шартнома асосида ўқитилади;

Марказ ва унинг худудий бўлинмалари тингловчилари тегишли олий таълим муассасаларининг Ахборот-ресурс маркази электрон адабиётлар фондидан бепул асосда фойдаланади;

Марказ ва унинг худудий бўлинмаларида аҳоли учун ўзбек тилида ёзма ва нутқ маданиятини шакллантириш бўйича ташкил этиладиган бепул ўқув курслари харажатлари Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўзбек тилини ривожлантириш жамғармаси маблағлари ҳисобидан қопланади;

Марказ ва унинг худудий бўлинмаларида иш жойидан ажралган ҳолда таълим олаётган тингловчилар учун ўқиши даврида асосий иш жойидаги лавозими ва ўртacha ойлик иш ҳақи сақланади.

6. Марказнинг худудий бўлинмалари Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлардаги давлат университетлари ҳамда педагогика институтларининг биноларига “ноль” ставкадаги ижара тўлови асосида ҳамда тегишли коммунал ва фойдаланиш харажатларини қоплаган ҳолда жойлаштирилсин.

7. Куйидагилар Марказни молиялаштириш манбалари этиб белгилансин:

Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўзбек тилини ривожлантириш жамғармаси маблағлари;

тингловчиларни пулли шартнома асосида ўқитишдан тушадиган маблағлар; хўжалик фаолияти ва шартнома асосида кўрсатиладиган хизматлардан тушадиган тушумлар;

Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетидан давлат илмий-техника дастурларини амалга ошириш учун ажратилган маблағлар;

халқаро молия ва бошқа институтлар, хорижий ташкилотларнинг грантлари доирасида тушадиган маблағлар;

юридик ва жисмоний шахсларнинг, шу жумладан Ўзбекистон Республикаси норезидентлари, халқаро ташкилотларнинг ҳомийлик хайриялари;

қонун хужжатларида тақиқланмаган бошқа манбалар.

8. Ўзбекистон Республикаси Инновацион ривожланиш вазирлиги, Молия вазирлиги, Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги ҳамда Фанлар академияси давлат тилини ривожлантириш, ушбу йўналишдаги илмий-тадқиқот ишларини қўллаб-қувватлаш мақсадида:

2020 йилдан бошлаб долзарб филологик илмий-техник муаммолар ечимига бағишлиланган фундаментал, амалий ва инновация лойиҳалари бажарилишини мақсадли молиялаштириш;

университетнинг илмий салоҳиятини ошириш мақсадида 2021 йилдан бошлаб таянч докторантурда ва докторантурага қабул квоталарини ошириш чораларини кўрсинг.

9. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги:

а) бир ой муддатда мазкур қарор билан жорий этилаётган ўзгаришларни инобатга олган ҳолда, Университетнинг янгиланган ташкилий тузилмасини белгиланган тартибда тасдиқлаш;

б) икки ой муддатда Марказ уставини белгиланган тартибда тасдиқлаш ва давлат рўйхатидан ўтказиш;

в) 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб республика худудларида ўзбек тилини янада ривожлантириш, ушбу йўналишда республика таълим муассасаларида она тили ва адабиёти ўқитувчиларига бўлган эҳтиёжни тўлиқ қоплаш ва узок худудлардан ўқишига қабул қилинган талабалар учун қулай шароитлар яратиш мақсадида давлат университетлари ҳамда педагогика институтларида ўзбек тили ва адабиёти бакалавриат таълим йўналиши бўйича сиртқи ва кечки таълим шаклида ўқитишни ташкил этиш;

г) 2020 йилдан бошлаб илғор педагогик технологиялардан самарали фойдаланган ҳолда, ўзбек тили бўйича замон талабларига жавоб берадиган, такомиллаштирилган янги авлод ўқув адабиётларини яратишни кенгайтириш;

д) ўзбек тилининг луғат бойлигини янги сўзлар билан доимий бойитиб бориш ва ушбу йўналишда илмий тадқиқотлар олиб боришга мўлжалланган Ўзбек шевашунослиги марказини бир ой муддатда ташкил этиш;

е) Университетда:

2020/2021 ўқув йилидан бошлаб “Синхрон таржима” ва “Компьютер лингвистикаси” магистратура мутахassisliklari бўйича;

2021/2022 ўқув йилидан бошлаб босқичма-босқич “Адабий манбашунослик ва матншунослик (этнология)”, “Компьютер лингвистикаси”, “Психология”, “Социология”, “Таржима назарияси ва амалиёти (тиллар бўйича)”, “Фольклоршунослик ва шевашунослик”, бакалавриат таълим йўналишлари ҳамда “Бадиий таржима”, “Илмий-техник таржима” ва “Таржима назарияси ва амалиёти (тиллар бўйича)” магистратура мутахassisliklari бўйича кадрлар тайёрлаш чораларини кўрсин.

10. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги, Ташқи ишлар вазирлиги ҳамда Фанлар академияси билан биргаликда:

давлат тилининг ахборот-коммуникация технологиялари, хусусан, Интернет жаҳон ахборот тармоғида муносаб ўрин эгаллашини таъминлаш, ўзбек тилининг компьютер дастурларини, янги ўқитиш методикасига асосланган ўзбек тилини билиш даражасини баҳолашнинг халқаро стандартини яратиш чора-тадбирлари режасини ишлаб чиқиш;

хорижий университетларда мавжуд бўлган ўзбек тили марказларини зарур илмий, ўқув-услубий ва малакали кадрлар билан таъминлаш, ўқитувчилар малакасини ошириш, ўзбек тили бўйича илмий тадқиқот ва таълим дастурларини ҳамкорликда амалга ошириш чораларини кўрсин.

11. Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги ҳамда Республика маънавият ва маърифат маркази Ташқи ишлар вазирлиги билан биргаликда:

жаҳон ҳамжамиятининг, хусусан, хорижлик ёшларнинг ўзбек тилига бўлган қизиқишини фан ва таълимдаги ҳамкорлик лойиҳалари орқали ошириш;

Ўзбекистоннинг ҳалқаро миқёсдаги маданий-гуманитар ва илмий-таълим ҳамкорлигини ривожлантиришга қўмаклашиш мақсадида ўзбек тили тарғиботини кенг йўлга қўйиш ва бу борада хориждаги мавжуд инфратузилма, восита ва имкониятлардан самарали фойдаланиш;

хорижий мамлакатларда ўзбек тилини тарғиб қилиш, уни ўргатиш ва ўқитиши қўллаб-қувватлаш орқали ўзбек маданияти, фани ва таълим мини жаҳонда оммалаштириш мақсадида ўзбек тили байрамига бағишлиланган комплекс акция ва тадбирлар ўтказиш чораларини кўрсин.

12. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги Мутахассисларни хорижда тайёрлаш ва ватандошлар билан мулоқот қилиш бўйича “Эл-юрт умиди” жамғармаси билан биргаликда:

2020 йилдан бошлаб Мутахассисларни хорижда тайёрлаш ва ватандошлар билан мулоқот қилиш бўйича “Эл-юрт умиди” жамғармаси стипендияси танловларини ўтказишда ўзбек тили методикаси соҳасини инобатга олсин ҳамда ушбу соҳа мутахассисларининг Жамғарма танловларида иштирок этишини таъминласин;

2020/2021 ўкув йилидан бошлаб Университетда ҳамкор хорижий олий таълим муассасалари билан қўшма таълим дастурлари доирасида кадрлар тайёрлашни ташкил этсин.

13. 2020/2021 ўкув йилидан бошлаб Университет профессор-ўқитувчиларини етакчи хорижий олий таълим муассасалари ҳамда илмий марказларига қисқа муддатли стажировкаларга юбориш билан боғлиқ харажатлар Университетнинг молиявий имкониятларидан келиб чиқиб, белгиланган тартибда бюджетдан ташқари маблағлари ҳисобидан молиялаштирилишига рухсат берилсин.

14. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги, тизимида олий таълим муассасалари бўлган вазирлик ва идоралар 2019/2020 ўкув йили давомида олий таълим муассасаларида ўзбек тили ва адабиёти кафедралари ташкил этилишини таъминласин.

15. Белгилаб қўйилсинки, Марказ ва унинг худудий бўлинмалари ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш (шу жумладан, профессор-ўқитувчиларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш) ва сақлаш харажатлари, шунингдек, Марказ ва унинг худудий бўлинмалари фаолиятини ташкил этиш, жумладан, мебель, ўкув ва масофавий таълим учун зарур жиҳозлар, компьютер техникаси билан таъминлаш харажатлари тингловчиларни пулли шартнома асосида ўқитишдан тушган маблағлар ва қонун хужжатларида тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобидан молиялаштирилади.

16. Вазирликлар, идоралар ва маҳаллий давлат ҳокимияти органлари 2020 йилдан бошлаб ўз тизимидаги ташкилотларнинг бюджет ва бюджетдан ташқари харажатлар сметаларини шакллантиришда ходимларининг давлат тилида иш юритиш асослари бўйича малакасини ошириш учун тўланадиган маблағлар режалаштирилишини назарда тутсин.

17. Тошкент шаҳар ҳокимлиги Ўзбекистон Республикаси Давлат активларини бошқариш агентлиги билан биргаликда бир ой муддатда Марказни Тошкент шаҳрида бўш турган ва фойдаланилмаётган бинога текин фойдаланиш хукуқи асосида жойлаштирсин.

18. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги бошқа манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда ўzlари қабул қилган хужжатларни бир ой муддатда ушбу қарорга мувофиқлаштирсин.

19. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта маҳсус таълим вазири И.У. Маджидов зиммасига ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг Давлат тилини ривожлантириш департаментига юклансин.

Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири

А. Арипов

Вазирлар Маҳкамасининг
2020 йил “3” марта ГГГГ-сон қарорига
1-илова

**Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университети ҳузуридаги
Давлат тилида иш юритиш асосларини ўқитиш ва малака ошириш маркази
ТУЗИЛМАСИ**

Марказ ходимларининг чекланган умумий сони – 53 нафар, шу жумладан худудий бўлинмалар ходимлари сони – 39 нафар.

Вазирлар Маҳкамасининг
2020 йил “3” мартдаги 117-сон қарорига
2-илова

**Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти
университети хузуридаги Давлат тилида иш юритиш асосларини ўқитиш
ва малака ошириш маркази худудий бўлинмаларининг
НАМУНАВИЙ ТУЗИЛМАСИ**

Бўлинма раҳбари

1

Давлат ташкилотлари
ходимларини давлат тилида
иш юритишга ўқитиш ва
малакасини ошириш бўлими

1

Аҳолини ўзбек адабий
тилининг ёзма нутқи меъёр ва
коидаларига ўқитиш бўлими

1

Вазирлар Маҳкамасининг
2020 йил “3” мартдаги 117-сон қарорига
3-илова

**Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти
университети хузуридаги Давлат тилида иш юритиш асосларини
ўқитиши ва малака ошириш марказининг худудий бўлинмалари
ташкил этиладиган олий таълим муассасалари**
РЎЙХАТИ

1. Қорақалпоқ давлат университети
2. Андижон давлат университети
3. Бухоро давлат университети
4. Гулистон давлат университети
5. Жиззах давлат педагогика институти
6. Навоий давлат педагогика институти
7. Наманган давлат университети
8. Самарқанд давлат университети
9. Термиз давлат университети
10. Тошкент вилояти Чирчиқ давлат педагогика институти
11. Урганч давлат университети
12. Фарғона давлат университети
13. Қарши давлат университети

